

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมุติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ที่มีสถานภาพต่างกัน โดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

สมมุติฐานการวิจัย

1. ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง
2. ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีสถานภาพต่างกันแตกต่างกัน ทั้ง โดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย มุ่งศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาศสินธุ์ เขต 2 ตามกรอบแนวคิด 12 ด้าน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาศสินธุ์ เขต 2 จำนวน 198 โรงเรียน ซึ่งจำแนกตามสถานภาพดังนี้

2.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 198 คน

2.1.2 ผู้แทนครู จำนวน 198 คน

2.1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นที่มีผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้แทนครู จำนวน 1,650 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาศสินธุ์ เขต 2 กำหนดขนาดตัวอย่างจากตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 โรงเรียน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสถานภาพ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้แทนครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นที่มีผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้แทนครู โดยสุ่มอย่างง่าย สถานภาพๆละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 360 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาศสินธุ์ เขต 2 จำแนกเป็น .

3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.2 ผู้แทนครู

3.1.3 ผู้แทนอื่น

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาศสินธุ์ เขต 2 ตามระเบียบ

กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ตามกรอบการวิจัย 12 ด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามสถานภาพ โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายของบุญชม ศรีสะอาด (2543:100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายข้อตามสถานภาพ โดยทดสอบสมมุติฐาน F-test (One way ANOVA) และทดสอบรายคู่ ตามวิธีของคันทแกน

3. จำแนกประเด็นเนื้อหาจัดกลุ่ม ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบแนวคิด 12 ข้อ ตามสถานภาพในรูปความถี่

สรุปผลการวิจัย

การศึกษากิจการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า

1. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X}=3.48$) ด้านสร้างเสริม

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษา เป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}=3.41$) และด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ($\bar{X}=3.39$) อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.63$) ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพได้มาตรฐาน ($\bar{X}=3.58$) และด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.54$) ตามลำดับ

1.1 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X}=4.33$) ด้านเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.91$) ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.90$) ตามลำดับ

ผู้แทนครูมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาสูงสุด ($\bar{X}=3.42$) ส่วนด้านแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานฝ่ายต่างๆตามระเบียบเห็นสมควร และด้านการปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X}=3.00$) เท่ากัน อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพได้มาตรฐาน ($\bar{X}=3.60$) ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.59$) และด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.57$) ตามลำดับ

ผู้แทนอื่นมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.39$) ด้านส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}=3.38$) และด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ($\bar{X}=3.37$) ตามลำดับ

1.2 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า

ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.66$) ร่วมในการจัดทำและอนุมัติแผนระดับสถานศึกษา ($\bar{X}=3.57$) และศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องของการกำหนดนโยบาย การวางแผนในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.56$) ตามลำดับ

ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.70$) ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์กับแผนพัฒนาของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.63$) และพิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสมเกี่ยวกับวิธีการ/กลยุทธ์/แผนปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรมของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.60$) ตามลำดับ

ด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ให้ความเห็นชอบการจัดทำสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.60$) ศึกษาหลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ($\bar{X}=3.53$) และศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X}=3.48$) ตามลำดับ

ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนกำกับและติดตามร่วมกับสถานศึกษา ได้แก่ วิธีการและระยะเวลา และมีส่วนร่วมในการดำเนินการติดตามแผนที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ประชุม เป็นต้น ($\bar{X}=3.55$) เท่ากัน และมีส่วนร่วมในการนำผลที่ได้จากการดำเนินการย้อนกลับแก่สถานศึกษาและช่วยเหลือสนับสนุนสร้างขวัญและกำลังใจในการดำเนินการด้านต่างๆของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.50$) ตามลำดับ

ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองในชุมชนทราบถึงการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542และให้เห็นความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}=3.63$) มีส่วนร่วมในการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน ติดตามเด็กที่ขาดเรียน ($\bar{X}=3.61$) และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่เด็กในเขตพื้นที่บริการให้เข้าเรียนต่อได้อย่างทั่วถึง ($\bar{X}=3.56$) ตามลำดับ

ด้านส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ สอดส่องดูแลเด็กที่ได้รับการทารุณ กดขี่ ล่วงละเมิดทางเพศ ใช้แรงงานเด็ก เป็นต้น ให้ได้รับความช่วยเหลือ ($\bar{X}=3.68$) สนับสนุนให้เด็กพิการได้เรียนทุกคน ($\bar{X}=3.65$) และร่วมดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมหรือไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ($\bar{X}=3.53$) ตามลำดับ

ด้านเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมในการให้ขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.64$) มีส่วนร่วมในการกำหนด

วิธีการใช้งบประมาณของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.62$) และกำหนดวิธีการกำกับ ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณ ($\bar{X}=3.59$) ตามลำดับ

ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นตามความเหมาะสมและโอกาสอันควร และประสานงานสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐ เอกชนและท้องถิ่นเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้แก่ชุมชน ($\bar{X}=3.41$) เท่ากัน และมีส่วนร่วมในการหารายได้ และทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.40$) ตามลำดับ

ด้านสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ($\bar{X}=3.44$) มีส่วนร่วมในการประสานงานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.40$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการและให้บริการด้านต่างๆแก่ชุมชน ($\bar{X}=3.38$) ตามลำดับ

ด้านการให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนนำเสนอต่อสาธารณชน มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) คือ มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาและ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุงรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.35$) เท่ากัน

ด้านแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานฝ่ายต่างๆ ตามระเบียบเห็นสมควร มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ร่วมสำรวจและจัดทำทำเนียบบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านต่างๆในชุมชน ($\bar{X}=3.38$) แต่งตั้งที่ปรึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.37$) และแต่งตั้งคณะกรรมการ

ดำเนินการฝ่ายต่างๆของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.34$) ตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ เกี่ยวกับด้านงบประมาณ($\bar{X}=3.51$) เกี่ยวกับงานด้านบริหารทั่วไป ($\bar{X}=3.48$) และเกี่ยวกับด้านวิชาการ ($\bar{X}=3.47$)

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า

2.1 โดยรวมมีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกับผู้แทนครูและผู้แทนอื่น โดยผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานมากกว่าสถานภาพอื่น ส่วนผู้แทนครูและผู้แทนอื่นมีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทางสถิติ

2.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และด้านเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานแตกต่างกับผู้แทนครูและผู้แทนอื่น โดยผู้บริหารโรงเรียน มีการปฏิบัติงานมากกว่าสถานภาพอื่น ส่วนด้านอื่น ทุกสถานภาพมีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทุกด้านผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานมากกว่าสถานภาพอื่น

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากแบบสอบถามปลายเปิด รายด้าน พบว่า

ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา เรียงลำดับความถี่ได้แก่ ขาดการประชุมปรึกษาหารือ ควรนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ และควรมีการแต่งตั้งคณะทำงาน ตามลำดับ

ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ได้แก่ ควรเสนอให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ

ด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เรียงลำดับความถี่ ได้แก่ โรงเรียนมีอิสระเต็มที่ในการดำเนินการ และ ควรศึกษาความต้องการของชุมชนและผู้ปกครอง ตามลำดับ

ด้านการกำกับติดตามและการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา เรียงลำดับความถี่ ได้แก่ ขาดความรู้ด้านนี้ และควรมีการอบรมให้ความรู้ในกระบวนการติดตามผล ตามลำดับ

ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพได้มาตรฐาน เรียงลำดับความถี่ ได้แก่ ควรมีการแบ่งเขตรับผิดชอบสำรวจเด็กและสนับสนุนทุนการศึกษาแก่เด็กขาดแคลน ตามลำดับ

ด้านส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เรียงลำดับความถี่ ได้แก่ จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและครู และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ปฏิบัติจริง ตามลำดับ

ด้านเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา เรียงลำดับความถี่ ได้แก่ ควรฟังความคิดเห็นของทุกคนเท่าๆกัน และคณะกรรมการไม่รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ตามลำดับ

ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี เรียงลำดับความถี่ ได้แก่ จัดหาทุน เช่น ฟ้าป่าการศึกษา ร่วมมือในการเป็นวิทยากร และร่วมกิจกรรมประเพณีท้องถิ่น ตามลำดับ

ด้านสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เรียงลำดับความถี่ ได้แก่ ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัด เช่น กีฬาสี อยู่ค่ายพักแรมเข้าค่ายพุทธธรรม และร่วมปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ ตามลำดับ

ด้านให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนนำเสนอต่อสาธารณชน ได้แก่ ควรได้ศึกษารายงานผลก่อนให้ความเห็นชอบ

ส่วนด้านแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานฝ่ายต่างตามระเบียบที่เห็นสมควรและด้านการปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด ไม่มีความคิดเห็น

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมากเพราะสถานภาพดังกล่าวเป็นคณะกรรมการที่เป็นข้าราชการประจำ ดำเนินงานเพื่อหน่วยงานที่เป็นองค์กรของตน เป็นผู้บังคับบัญชาและมีหน่วยงานบังคับบัญชากำกับดูแล มีทั้งผลประโยชน์และความรับผิดชอบที่จะเกิดขึ้นต่อองค์กร โดยตรงจึงมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้กับประชาชน หลักการบริหารตนเองและหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของพิทักษ์ จอมเมือง สุรินทร์ คำจันทร์ และสุเมศวร์ พรหมมินทร์ ที่พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้สาเหตุที่ผู้แทนครูและผู้แทนอื่นอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน อาจชี้ให้เห็นว่าแนวการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ทั้ง 12 ด้านนั้นมีข้อกำหนดตามระเบียบที่ตั้งไว้ ข้อจำกัด ด้านบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ข้อจำกัดด้านเวลา การเสียสละตลอดจนนโยบาย ทัศนคติของแต่ละบุคคล ในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ได้รับการดำเนินการอย่างเป็นเอกภาพและเป็นระบบ และไม่มีอำนาจชัดเจนในการกำกับบทบาทตนเอง จึงทำให้ระดับการปฏิบัติงานออกมาในระดับเช่นนี้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญมี เชาระกำ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น และประมวลทรัพย์ ไวสาหลง (2545 : 219) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม และสอดคล้องกับกับการศึกษาของพิทักษ์ จอมเมือง สุรินทร์ คำจันทร์ และสุเมศวร์ พรหมมินทร์ ที่พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปราย ดังนี้

ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้

ข้อมูล สารสนเทศผนวกกับกระบวนการวิเคราะห์วางแผน ซึ่งเป็นเรื่องที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีประสบการณ์ จึงมีการปฏิบัติด้านนี้อยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับงานวิจัยของสำราญ หาญประเสริฐที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ข้อได้รับการอบรมในการจัดทำกำหนดนโยบาย เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาผู้แทนครูและผู้แทนอื่นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะว่ามีแนวคิดว่าตนเองมีส่วนรับผิดชอบข้อนี้ น้อยกว่าผู้บริหาร โรงเรียน ในขณะที่ผู้บริหาร โรงเรียน ที่อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากเป็นการดำเนินการเป็นการกระทำและจัดการของสถานศึกษาที่ตนเองเป็นผู้นำในการบริหารจัดการองค์การ โดยรวม

ด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการประจำปีโดยแต่งตั้งคณะครูเป็นคณะทำงาน ได้รับรู้การปฏิบัติงาน จึงมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ข้อพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาของสถานศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้แทนครูมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการผู้แทนครูและผู้บริหาร ได้ดำเนินการร่วมกันในฐานะคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ส่วนที่ผู้แทนอื่นเห็นว่ามี การปฏิบัติปานกลาง แสดงให้เห็นว่าระบบการบริหารจัดการของผู้บริหาร อาจเน้นการรวมอำนาจและความสะดวกในการบริหารจัดการ หรือขาดความเชื่อมั่น ในคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนอื่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับการกระจายอำนาจที่เป็นนโยบายที่ให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วม

ด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่ามีนโยบายกำหนดและกำกับติดตามประเมินผลในหน่วยงานชัดเจน ส่วนผู้แทนอื่นไม่ได้รับทราบการจัดทำสาระหลักสูตร จึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ข้อให้ความเห็นชอบการจัดทำสาระการเรียนรู้อของสถานศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้แทนครูมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหน้าที่โดยตรงที่ครูผู้สอนจะเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ผู้แทนอื่นมีการปฏิบัติ น้อยกว่าคณะกรรมการฝ่ายสถานศึกษา อาจเป็นเพราะไม่มี

โอกาสเข้ามามีส่วนร่วมหรืออาจไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตามในบางสถานศึกษาก็ให้โอกาสแก่คณะกรรมการสถานศึกษาได้เรียนรู้และรับทราบข้อมูลอยู่เสมอ

ด้านส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเกิดจากการบังคับของกฎหมายว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้แทนครูได้รับข้อมูลข่าวสาร โดยตรง มากกว่าผู้แทนอื่น

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ข้อร่วมดูแลเด็กพิทักษ์เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย อารมณ์ สังคม ทั้งผู้แทนครูและผู้แทนอื่นมีระดับการปฏิบัติปานกลางต่างจากผู้บริหาร โรงเรียนที่อยู่ในระดับมาก อาจแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนเห็นว่าเป็นเรื่องจำเป็นเพราะมีกฎหมายกำหนดไว้ แต่อาจไม่ได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการบริหารจัดการกับนโยบายเท่าที่ควรผู้ร่วมงานจึงมีความเห็นแตกต่างกัน ส่วนข้อมีส่วนร่วมสนับสนุนส่งเสริมการทำงานร่วมกับองค์กรพิทักษ์สิทธิเด็ก ผู้แทนทุกสถานภาพมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรมีการหาแนวทางในการประสานงานระหว่างองค์กรพิทักษ์สิทธิเด็กกับผู้แทนทุกสถานภาพให้มีการปฏิบัติสูงขึ้น

ด้านเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผู้บริหาร โรงเรียน ซึ่งให้เห็นปัญหาระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนกับผู้แทนครูและผู้แทนอื่นที่มีความแตกต่างกันในระดับปฏิบัติซึ่งสะท้อนถึงองภาพการบริหารจัดการที่ขาดการประสานงาน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ข้อ เสนอแนวทางให้มีการใช้ ดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ และข้อส่งเสริมให้มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษาให้ร่มรื่นสวยงาม ผู้บริหาร โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ต่างจากสถานภาพอื่นที่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเข้าใจว่า ได้ใช้กระบวนการบริหารจัดการแล้วผู้ดำเนินการยังมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำกว่า

ด้านแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานฝ่ายต่างตามระเบียบ ที่เห็นสมควรและด้านการปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะเห็นว่า ได้ดำเนินการทั่วไปพอประมาณ

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ข้อเสนอแนะช่วยเหลือการดำเนินการของ
ที่ปรึกษาและคณะกรรมการ ผู้แทนครูและผู้แทนอื่นมีการปฏิบัติสอดคล้องกับ โดยรวม ส่วน
ผู้บริหาร โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า อำนาจการแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือ
คณะกรรมการเป็นหน้าที่ตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียน ตามระเบียบที่เห็นสมควร

จากการศึกษาวิจัย พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ขณะที่ผู้แทนครูและผู้แทนอื่นอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง
โดยรวมและรายด้าน อาจเป็นเพราะว่าแต่ละสถานภาพมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน จึงทำให้มี
ความแตกต่างกันในการปฏิบัติงานตามหน้าที่สอดคล้องกับสมมุติฐาน โดยผู้บริหาร โรงเรียนมี
ระดับการปฏิบัติงานมากกว่าสถานภาพอื่น อาจเป็นเพราะว่า ในตำแหน่งเลขานุการของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบสูง อีกทั้งยังเป็นส่วน
ได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตนเองต้องรับผิดชอบโดยตรง จึงทำให้
ระดับการปฏิบัติงานมากกว่าทุกสถานภาพในทุกด้าน นอกจากนี้การที่ผู้แทนอื่นมีการ
ปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่น้อยกว่า ควรนำแนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่คณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของประมวลทรัพย์
ไวสาหลง (2545 : 219) ที่พบว่าสถานภาพคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีระดับการ
ปฏิบัติงานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จากแบบสอบถาม
ปลายเปิดที่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรได้รับการอบรมบทบาทหน้าที่ มี
ส่วนร่วมในกิจกรรมหลายอย่าง เช่น กำหนดนโยบายแผนพัฒนา และการให้คำตอบแทน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจเป็นเพราะว่า การได้มาซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานส่วนมากได้มาโดยการขอร้อง ไม่ได้มีความพร้อมที่จะตั้งใจเข้ามาด้วยตนเอง จึง
ไม่ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่การทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก่อน ทั้งอาจจะ
เป็นความหลากหลายในการ ได้มาของผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงทำให้มี
ความแตกต่างในด้านความรู้ ความสามารถ ความคิด ทักษะคติในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้การ
ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงเป็นไปได้ยาก ส่วนมาก
จะเป็นการดำเนินการของทางโรงเรียน โดยให้ผู้มีความสามารถในคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานบางคนในการจัดทำ ส่วนมากเข้ามามีส่วนร่วมเพียงการรับทราบเท่านั้น ส่วนระดับการปฏิบัติงานที่ยังอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่ายังขาดกระบวนการและแรงจูงใจ เช่น คำตอบแทน อาจเป็นเพียงปัจจัยการจูงใจหนึ่งในการทำงาน หากตัวผู้แทนมีความตั้งใจเสียสละอย่างมากก็คง ไม่เป็นเรื่องสำคัญเท่าไร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการปฏิบัติงานที่อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า เป็นมีข้อที่ควรนำไปพัฒนา ดังนี้

ขอได้รับการอบรมในการจัดทำกำหนดนโยบาย เป้าหมายและทิศทาง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนควรดำเนินการหาแนวทางในการให้การอบรมความรู้ ความเข้าใจแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการให้ข้อมูล สารสนเทศ ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง โดยจัดทำโครงการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาประจำปีเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาของสถานศึกษาผู้บริหาร โรงเรียนควรดำเนินการบริหารจัดการให้ผู้แทนครูและผู้แทนอื่นได้นำแผนพัฒนาของสถานศึกษาไปสู่แผนการปฏิบัติการประจำปี หลังจากได้จัดทำแผนพัฒนาของสถานศึกษาแล้ว

ขอร่วมดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคมหรือไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และขอมีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมการทำงานร่วมกับองค์กรพิทักษ์สิทธิเด็ก ควรเน้นการมีส่วนร่วมและการประสานงานระหว่างองค์กร ตลอดจนจัดสวัสดิการให้กับผู้รับบริการ

ข้อเสนอแนะทางให้มีการใช้ คู่มือบำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์และขอส่งเสริมให้มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษาให้ร่มรื่นสวยงาม ควรให้โอกาสในการประชุม ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพื่อการพัฒนาต่อไป

ขอสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินการของที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการควรเอื้อให้เกิดความสะดวกในการเป็นที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนพระราชบัญญัติ การมีส่วนร่วมของประชาชน
2. ควรศึกษาถึงกระบวนการได้มาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสม



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY